

■ آیا این شامل تفاهمنامه ۴۰ میلیاردی گازپروم هم می‌شود؟

بله در این قالب قراردادهای و تفاهمنامه‌های دیگری نیز با شرکت‌های روسی داریم. شرکت گازپروم یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های گازی و نفتی در دنیاست که خیلی وقت است اصلاً با ایران مذاکره و قرارداد نداشته است. خوشبختانه با دیپلماسی خوبی که در این دولت رقم خورد، بخصوص در حوزه انرژی، شرکت گازپروم هم برای توسعه میادین‌مان و هم برای سرمایه‌گذاری در حوزه LNG، بحث تجارت گاز و فرآورده‌های نفتی ورود پیدا کرده که به‌طور جد روی این مذاکرات کار می‌شود و اینها هم به نوبت به قرارداد تبدیل می‌شوند.

■ با این حساب، به نظر می‌رسد که نزدیک به نیمی از قراردادهای و تفاهمنامه‌ها داخلی است. این منابع در داخل کشور وجود دارد؟

همان‌طور که اشاره کردم، منابع مورد نیاز برای میدان آزادگان، پتروپالایشگاه حاج قاسم سلیمانی و پالایشگاه مروارید مکران ۲۵ میلیارد دلار است. اینها کار اجرایی است و از توان و پتانسیل خودمان، منابع داخلی نفت، بانک‌ها و هلدینگ‌ها و غول بزرگ اقتصادی استفاده خواهد شد. حالا این چه کمکی به اقتصاد می‌کند؟ این ۲۵ میلیارد دلاری که عرض کردم، یکی از دستاوردهایش این است که این حجم نقدینگی کم می‌شود و به بخش مولد می‌رود؛ در نتیجه تورم را کاهش دهد. ضمن اینکه ان‌شاءالله اینها به یک سال نشده از طریق سازمان بورس و بورس انرژی عرضه می‌شود و مشارکت مردمی را برای اینها دیده‌ایم. یک بخشی از سهام این سهامداران کاسته می‌شود و مردم مشارکت خواهند کرد که این یکی از سیاست‌های ماست. بنابراین آن سرمایه‌های سرگردان جامعه را به سوی این پروژه‌های مولد سوق می‌دهیم. این خودش چه کمک بزرگی خواهد کرد؟ در بعد دیگر، چه اشتغالی در کشور، آن هم در مناطق محروم رقم خواهد زد؟ از آن طرف هم جلوگیری می‌کند از اینکه سرمایه کشور بخواهد به سمت دلار، سکه و مسکن برود. این یکی از کارهای خیلی خوبی بود که در این دولت اتفاق افتاد. اینها کار اجرایی است. تأمین مالی، اصلی‌ترین مشکل این پروژه‌ها بود. اینکه ما امروز ضعف پالایشی داریم، ضعف توسعه میادین مشترک را داریم، یکی از چالش‌ها بحث عدم تأمین منابع مالی بوده است؛ تأمین منابع مالی، گلوگاه این پروژه‌ها بوده است. نمی‌گویم کاملاً حل کردیم، ولی ما ۱۶۰ میلیارد دلار سرمایه در هشت سال برای بالادست و پایین‌دست نیاز داریم که باید برای پروژه‌های اولویت‌دار سرمایه‌گذاری شود. ما با این ابتکارها می‌خواهیم بخشی از آن را تأمین کنیم. تا الان با حدود ۸۰ میلیارد دلار شروع کرده‌ایم و ان‌شاءالله امیدواریم تفاهمنامه‌ها به قرارداد بینجامد.

■ حجم تفاهمنامه‌ها خیلی زیاد شده است. آیا ممکن است عملی نشود. آیا چنین نگرانی‌ای وجود دارد؟

بعد از مذاکرات، اولین کاری که انجام می‌شود امضای تفاهمنامه است. مثلاً وقتی شما می‌خواهید خانه‌ای را بخرید،

من احساس می‌کنم هم زمانه و شرایط فعلی جهانی خیلی عوض شده و هم اینکه امروز نیاز به انرژی در دنیا بسیار حاد شده است. نه تنها گازپروم، خیلی‌های دیگر هم حاضرند ببینند و سرمایه‌گذاری کنند. حالا بعضی‌ها قبل از اجرای توافق و بعضی‌ها ممکن است بگویند صبر کنیم تا ببینیم برجام چه می‌شود

همان اول که نمی‌روید محضر و به‌نام کنید، می‌آیید و یک قولنامه می‌نویسید که این قولنامه همان تفاهمنامه است. در قالب آن می‌گویید برای این پروژه کارهای مطالعاتی و کارشناسی شده تا تبدیل به قرارداد شود. در قرارداد ریزتر می‌شوید و جزئیات در آن می‌آید. همه اینها که انجام شد، قرارداد تنظیم شده است. نمی‌توان بدون امضای تفاهمنامه، قرارداد منعقد کرد. مراحل تبدیل تفاهمنامه‌ها به قرارداد هم در حال انجام است.

■ اما بخصوص در تفاهمنامه گازپروم با توجه به سابقه تاریخی بعضی نگرانی‌ها مطرح می‌شود...

من احساس می‌کنم هم زمانه و شرایط فعلی جهانی خیلی عوض شده و هم اینکه امروز نیاز به انرژی در دنیا بسیار حاد شده است. نه تنها گازپروم، خیلی‌های دیگر هم حاضرند ببینند و سرمایه‌گذاری کنند. حالا بعضی‌ها قبل از اجرای توافق و بعضی‌ها ممکن است بگویند صبر کنیم تا ببینیم برجام چه می‌شود. نیاز به انرژی در دنیا، شرایطی که رقم خورده و اراده‌ای هم که در این دولت است، چشم‌انداز را حتی برای همکاری با شرکت‌های بین‌المللی مثبت می‌کند. ما سعی می‌کنیم از همین منابعی که داریم، کار را شروع کنیم و حالا اگر برجام رقم خورد، چه‌بسا ممکن است شرکای دیگر هم ببینند و اضافه شوند و اگر نشد هم کار زمین نمانده و ما کار را داریم پیش می‌بریم. اینها برای این دولت ماندگار می‌شود. مثلاً اراده‌ای در دوران قبلی برای ساخت پالایشگاه‌ها نبوده است اما الان خود دولت پذیرفته یک پتروپالایشگاه را

انجام دهد که این خیلی مهم است. ■ اشاره کردید به ادامه پالایشگاه‌سازی و تأمین امنیت انرژی داخل کشور. وزارت نفت به‌عنوان دستگاهی که شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت زیرمجموعه‌اش است و از طرفی هم تولیدکننده انرژی است، بر اساس آن تکلیفی که دارد و در اصل باید برای افزایش مصرف و فروش بیشتر برنامه‌ریزی کند؛ آیا عزمی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی دارد؟

همه اینها دغدغه‌های ما در تولید و عرضه انرژی بود؛ تولید گاز و تولید نفت را اضافه کنیم، ظرفیت پالایشی نفت و گازمان را افزایش دهیم که خام‌فروشی نکنیم و ارزش افزوده ایجاد کنیم، درآمدها بیشتر شود، اشتغالزایی داشته باشد و از مهم‌تر تحریم‌ناپذیر باشد. اما این مسائل موجب نشده که ما از بحث بهینه‌سازی و کاهش شدت انرژی غافل باشیم. گرچه کاهش شدت مصرف انرژی و بهینه‌سازی فقط کار وزارت نفت نیست و مجموعه‌ای از دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها را شامل می‌شود. اگر امروز بخواهید کاهش مصرف انرژی در یک ساختمان را داشته باشید، باید وزارت راه و شهرسازی، بنیاد مسکن، شهرداری‌ها و خیلی از وزارتخانه‌ها و بخش‌های دیگر هم پای کار بیایند. اگر ما بخواهیم کنترل مصرف سوخت را داشته باشیم، باید وزارت صمت و خودروسازان هم پای کار بیایند. اگر در مصرف نیروگاه‌ها و همین‌طور مصرف برق کشور روند کاهشی را هدفگذاری کنیم، باید وزارت نیرو و وزارت صمت هم به میدان بیایند. بنابراین فقط وزارت نفت متولی این کار نیست، ولی ما بخشی از این کارها را شروع کردیم.

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱